

Ennakko- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastaminen presidentinvaaleissa 2024

KESKVAAL 04.12.2023 § 67

185/00.00.00.01/2023

Vaalilain (714/1998) 62 §:n mukaan kotimaan yleisen ennakkoäänestyspaikan vaalitoimitsijan ja vaalitoimikunnan on viipymättä huolehdittava siitä, että oman kunnan keskusvaalilautakunnalle osoitetut lähetekuoret toimitetaan keskusvaalilautakunnalle sen määräämällä tavalla sekä siitä, että muiden kuntien keskusvaalilautakunnille osoitetut lähetekuoret toimitetaan keskusvaalilautakunnille postitse tai muulla luotettavalla tavalla.

Kotiäänestyksen vaalitoimitsijat tuovat kunkin äänestyskierroksen jälkeen lähetekuoret viipymättä oman kunnan keskusvaalilautakunnalle. Edustustoissa ja laivoissa annetut lähetekuoret saapuvat keskusvaalilautakunnalle aina postin välityksellä. Kirjeäänestyksen lähetekuoret saapuvat keskusvaalilautakunnalle suoraan ulkomailta olevilta äänestäjiltä postitse tai kuriiripalvelun välityksellä.

Keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestyksen ja kirjeäänestyksen lähetekuoret sisältöineen on säilytettävä varmassa tallessa siten, että asiattomien pääsy niiden säilytyspaikkaan estetään.

Vaalilain 63 §:ssä todetaan, että kunnan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksissa, jotka on pidettävä siten, että kaikki vaalipäivää edeltävänä perjantaina ennen kello 19 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ehditään niissä käsitellä. Määräajan jälkeen saapuneet lähetekuoret jätetään niitä avaamatta huomioon ottamatta.

Ennakkoäänestysasiakirjat ja kirjeäänestysasiakirjat on tarkastettava omina kokonaisuuksinaan. Tavoitteena on, että keskusvaalilautakunnalla on tarkastuksen päätteeksi erikseen äänestysalueittain lajiteltuina ennakkoäänestyksen hyväksytyt (ruskeat) vaalikuoret ja erikseen äänestysalueittain lajiteltuina kirjeäänestyksen hyväksytyt (turkoosit) vaalikuoret.

Keskusvaalilautakunta voi päättää, miten se käytännössä järjestää ennakkoäänestysasiakirjojen valmistelevan tarkastustyön. Oikeusministeriön vaaliohjeiden mukaan, jos tarkistettavia asiakirjoja tulee runsaasti, keskusvaalilautakunta voi päättää, että keskusvaalilautakunnan sihteeri yhdessä avustavan henkilökunnan kanssa suorittaa asiakirjojen valmistelevan tarkastamisen keskusvaalilautakunnan käsittelyä varten lautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti. Tarkastusmenettelyn on oltava sellainen, että se ei anna aihetta minkäänlaisiin epäilyksiin menettelyn asianmukaisuudesta.

Asiakirjojen määrän ja äänioikeusrekisterin ajantasaisuuden ylläpitämiseksi ennakkoäänestysasiakirjojen valmistava tarkastustyö on tarkoituksenmukaista suorittaa ennakkoäänestyksen kuluessa keskusvaalilautakunnan sihteerin ja tämän määräämän avustavan

henkilökunnan toimesta. Ennakoäänestysasiakirjoja käsiteltäessä vähintään kahden henkilön tulee olla samanaikaisesti paikalla. Tarkastusta suorittavien henkilöiden ulottuvilla ei saa olla käyttämättömiä vaaliasiakirjoja eikä vaalileimasimia.

Oikeusministeriön vaaliohjeiden mukaan kirjeäänestyksen vaalikuorten avaus, lippujen leimaaminen ja niiden sulkeminen ennakoäänestyksen vaalikuoreen tulee tehdä joko keskusvaalilautakunnan itsensä toimesta tai sen valvonnassa. Keskusvaalilautakunta voi päättää, että tehtävä suoritetaan sihteerin ja vähintään kolmen muun samanaikaisesti paikalla olevan henkilön toimesta.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, puh. 040 809 5455

Esittelijä: Puheenjohtaja

Päätösehdotus: Keskusvaalilautakunta päättää ennako- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisen osalta seuraavaa:

- 1) Ennakoäänestyksen vaalitoimitsijat toimittavat äänestysasiakirjat keskusvaalilautakunnan sihteerille päivittäin.
- 2) Keskusvaalilautakunta valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin ja sihteerin määräämät henkilöt tarkastamaan ennakoäänestysasiakirjat.
- 3) Kirjeäänestysten vaalikuorten avaus, lippujen leimaaminen ja niiden sulkeminen ennakoäänestyksen vaalikuoreen suoritetaan keskusvaalilautakunnan kokouksessa vaalipäivää edeltävänä perjantaina (26.1.2024 ja mahdollisen toisen vaalin osalta 9.2.2024 klo 19).
- 4) Keskusvaalilautakunta kokoontuu perjantaina 26.1.2024 klo 19 suorittamaan ennakoäänestysasiakirjojen tarkastuksen loppuun. Mahdollisen toisen vaalin osalta keskusvaalilautakunta kokoontuu perjantaina 9.2.2024 klo 19 suorittamaan ennakoäänestysasiakirjojen tarkastuksen loppuun.

Päätös: Keskusvaalilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.